

ПОДДРШКА И ВКЛУЧУВАЊЕ НА РОДИТЕЛИТЕ

ПОДДРШКА И ВКЛУЧУВАЊЕ НА РОДИТЕЛИТЕ ВО НАСОКА НА ИСПОЛНУВАЊЕ НА СТАНДАРДИТЕ ЗА РАНО УЧЕЊЕ И РАЗВОЈ

Децата во детските градинки (ДГ) и центрите за ран детски развој (ЦРДР) доаѓаат од различни видови семејства (различни култури, етничка припадност, социоекономска состојба, но и со различни ставови и вредности). Во некои семејства родителите се единствените кои се грижат за децата, но во некои, пак, за децата се грижат и членови на поширокото семејство (како на пр. баба, дедо итн.). Но она што е заедничко за сите семејства е желбата нивните деца да успеат во животот и да бидат задоволни и среќни. Некои од нив знаат како да го направат тоа на природен и спонтан начин, додека на некои, пак, им е потребна дополнителна поддршка.

Секое семејство на различен и единствен, уникатен начин го одгледува и воспитува своето дете.

Вклучувањето на родителите е клучно во обезбедувањето стимулативен амбиент, како во процесот на раното учење кај малите деца, така и во повисоките образовни нивоа. Во услови кога воспитувачите, директорите и целата администрација на ДГ/ЦРДР покажуваат почит спрема родителите и го негуваат партнерството со нив, родителите не само што се чувствуваат спокојни и сигурни за своите деца, туку можат да го зголемат својот сопствен придонес кон подобрување на раното учење и стекнувањето развојни компетенции потребни за нивниот успешен старт на училиште.

Еве неколку совети како да го постигнете тоа:

- **Посакајте им секогаш добредојде на родителите или членовите на семејството!**

При прием на детето, поздравете го родителот со насмевка и наведнете се да го поздравите детето, гледајќи го во очи. Споменете некои пријатни моменти од претходниот ден и поттикнете го родителот да сподели со вас некои пријатни случки од дома.

Спомнете ја планираната дневна програма. И децата и возрасните се чувствуваат побезбедни кога знаат што да очекуваат.

Родителите сакаат нивните деца да бидат препознаени како индивидуи. Во занималната просторија сакаат да го видат истакнато името на своето дете на сид, на гардеробер или да видат некоја негова изработка истакната на видно место во градинката. Ова им дава јасна порака на родителите дека нивното дете е почитувано како рамноправен член на целата група.

На почетокот од годината, дајте им на родителите пишана брошура во која на едноставен и лесно разбирлив јазик ја опишувате програмата со планот на активности и со сугестии за и тие да можат да се вклучат. Охрабрете ги родителите да се чувствуваат како важен дел од тимот на ДГ/ЦРДР.

- **Дајте им поддршка и на родителите и на децата при оставање на детето во ДГ/ЦРДР**

Некои родители, особено родителите на доенчињата и помалите деца, често имаат чувство на вина кога ги оставаат децата друг да се грижи за нив. Во периодот на преод на детето од домашен амбиент во градинка, улогата на воспитувачот е клучна. Градењето на довербата е главна работа во овој период.

Родителите „горат“ од желба да дознаат што се случува во градинката во текот на денот. Тие сакаат да дознаат што повеќе за рутинските настани (јадење, спиење, пресоблекување), но и за сè друго, како на пример, што си играло детето во текот на денот и како се согласувало со другите деца од групата, да добијат белешки или дури и фотографии.

Родителите гледаат на воспитувачот како на потенцијален извор на информации за тоа како напредува детето во одредени развојни домени. Секогаш имајте подготвено некои белешки и споделете ги со родителот. Тоа му дава сигурност дека се грижите за неговото дете.

На заминување, јасно укажете му на родителот дека го очекувате неговото дете и следниот ден.

- **Понудете им на родителите разни можности за нивно вклучување**

Најголем број родители навистина сакаат да бидат активно вклучени во учењето и поттикнувањето на развојните достигнувања на своите деца. Доколку им се понудат разни опции од кои тие може да направат избор, родителите лесно ги прифаќаат овие иницијативи.

Не секој родител може и има време да волонтира во градинката, но може да изработи нешто дома (на пр. да поправи некоја расипана играчка, да изработи беџови за децата итн.).

Воспитувачите може да ги поканат родителите во занималната просторија и да зборуваат за својата професија, да раскажуваат некои случки или, пак, да учествуваат во проекти во кои се изведуваат изработки со децата.

Родителите може да учествуваат во различни доброосмислени иницијативи во градинката (на пр. чистење на дворот, организација на хуманитарни активности, продажни манифестации итн.).

- **Воспоставете комуникација со родителите преку пишани протоколи, правила и процедури**

Секоја организација која спроведува програма за грижа и рано учење (ДГ/ЦРДР) мора да поседува пишани правила и процедури со кои ги известуваат родителите за начинот на нивната вклученост, за цената на програмата, полиса за безбедност, пишани протоколи и водичи во случај на појава на заболување кај детето, како и за сите други организационски и програмски политики на ДГ/ЦРДР. Овие полиси или процедури треба да им се дадат на родителите во пишана форма при уписот на детето и треба постојано да се обновуваат доколку настанат измени.

Јасното и навремено информирање на родителите ја намалува можноста за подоцнежни недоразбирања кои можат да се јават во комуникацијата помеѓу родителот, воспитувачот или административниот персонал.

Понекогаш ДГ/ЦРДР во своите програми предвидуваат формирање на родителски совети кои имаат клучна улога во оперативните програмски планови. Иницијативите за формирање на вакви родителски совети многу јасно ја пренесуваат следнава порака до родителите: „Ние сакаме да го слушнеме вашето мислење и да ги дознаеме вашите ставови бидејќи сметаме дека се многу важни“.

- **Насочете ги родителите како да го поттикнат раното учење кај своите деца**

Поканете ги родителите да ве посетат и да набљудуваат на кој начин вие го поттикнувате холистичкиот развој кај децата во текот на дневните активности. Дозволете им да видат како ги поттикнувате развојните вештини кај децата низ сите развојни домени.

Сугерирајте им на родителите сами да го поттикнуваат развојот кај своите деца во текот на секојдневните домашни активности – секојдневни разговори со децата за време на оброците, читање и раскажување на книги, одење на пазар, подготвување оброци, заедничко играње на некои спортски игри итн.